

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ – ΠΡΟΣΘΗΚΗ

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών κακοποίησης και παραμέλησης ανηλίκων, Πρόγραμμα «Κυψέλη» για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, διατάξεις για την προώθηση της αναδοχής και της υιοθεσίας, «Προσωπικός Βοηθός για τα Άτομα με Αναπηρία» και άλλες διατάξεις»

ΘΕΜΑ: Κατοχύρωση της σύμβασης εργασίας των διανομέων που εργάζονται σε επιχειρήσεις ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (ψηφιακές πλατφόρμες) στον τομέα της εστίασης και της διανομής έτοιμου φαγητού και ποτού ως εξαρτημένης εργασίας και ενίσχυση του πλαισίου προστασίας τους.

A. Αιτιολογική Έκθεση

1. Η ψηφιοποίηση της οικονομίας, η εξοικείωση των καταναλωτών με τη χρήση του διαδικτύου και οι ανάγκες που δημιουργούνται από τον σύγχρονο τρόπο ζωής έχει οδηγήσει σε μεγάλη ανάπτυξη των επιχειρήσεων ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (ψηφιακές πλατφόρμες) στον τομέα της εστίασης και της διανομής έτοιμου φαγητού και ποτού. Την περίοδο της πανδημίας και εξαιτίας του lockdown ενισχύθηκε ιδιαίτερα η λειτουργία αυτών των επιχειρήσεων αποφέροντας τους σημαντική αύξηση κερδών.

Η λειτουργία και ανάπτυξη αυτών των επιχειρήσεων και η αύξηση του μεριδίου των αντίστοιχων μορφών συναλλαγών στην οικονομία, έφερε στο φως και σημαντικές προκλήσεις, προβλήματα και κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι σε αυτές, και τα οποία σχετίζονται με την υποβάθμιση των εργασιακών τους σχέσεων, καθώς και τις επιβαρυντικές για την υγεία τους και τις επικίνδυνες για την ασφάλειά τους συνθήκες εργασίας.

2. Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ με το ν.4611/2019, άρθρο 56 «Διατάξεις για την υγεία και την ασφάλεια κατά τη διανομή και μεταφορά προϊόντων και αντικειμένων», λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες και επισφαλείς συνθήκες κάτω από τις οποίες απασχολούνται οι εργαζόμενοι που για τη μεταφορά και διανομή προϊόντων και αντικειμένων, ιδίως στους κλάδους του επισιτισμού και της ταχυδρόμησης αλλά και σε κάθε άλλη δραστηριότητα, χρησιμοποιούν μοτοσυκλέτα ή μοτοποδήλατο, ρύθμισε το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει το ζήτημα της υγείας και της ασφάλειάς τους. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων χωρίς να επιβαρύνονται οι ίδιοι οικονομικά, ορίσθηκε ρητά ότι ο εξοπλισμός προστασίας σε κάθε περίπτωση χορηγείται με ευθύνη του εργοδότη και τα μέτρα ορθής συντήρησης λαμβάνονται με επιμέλεια, ευθύνη και δαπάνη του εργοδότη όταν το όχημα που χρησιμοποιείται ανήκει στην δική του ιδιοκτησία, νομή ή κατοχή. Παράλληλα, όταν το όχημα που χρησιμοποιείται ανήκει στην ιδιοκτησία, νομή ή κατοχή των εργαζομένων καθιερώθηκε η υποχρέωση καταβολής εκ μέρους των εργοδοτών μηνιαίας αποζημίωσης χρήσης και

Αιτιολογική Έκθεση 31/59 συντήρησης του μοτοποδηλάτου ή της μοτοσυκλέτας ποσού ίσου τουλάχιστον προς το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του νομοθετικά καθορισμένου κατώτατου μισθού. Σε περίπτωση που τα έξοδα χρήσης και συντήρησης των ανωτέρω οχημάτων υπερβαίνουν το ποσό που ορίζεται στην προτεινόμενη ρύθμιση, ο εργοδότης οφείλει παρομοίως να τα καλύψει με δική του δαπάνη.

3. Στον κλάδο του επισιτισμού με τις ευρείες δυνατότητες καταστρατήγησης του πλαισίου εργατοδικαϊκής προστασίας των εργαζομένων, μέσα από τον ψευδή νομικό χαρακτηρισμό της σχέσης υπό την οποία παρέχουν τις υπηρεσίες τους, ενόψει ιδίως της ανάδυσης και διαρκούς επέκτασης νέων μορφών ψηφιακών συναλλαγών, συχνά αποκρύπτεται η φύση της εξαρτημένης εργασίας που παρέχουν οι εργαζόμενοι διανομείς.

Μέχρι την ψήφιση του νέου εργασιακού νόμου 4808/2021 (νόμος Χατζηδάκη) ίσχυε το τεκμήριο ότι οι εργαζόμενοι στις πλατφόρμες παρέχουν εξαρτημένη εργασία!

Σε αυτό το πλαίσιο, με το υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου 169770 της 28/07/20, έγγραφο του ο ΕΦΚΑ (Γενική Διεύθυνση Εισφορών, Διεύθυνση Ασφάλισης) και σε απάντηση του από 9/7/2020 ερωτήματος της εταιρείας Online Delivery AE (efood.gr), που κοινοποιήθηκε και στις αρμόδιες διευθύνσεις του Υπουργείου Εργασίας αναφέρει ρητά ότι: ..." **σύμφωνα με τα ανωτέρω οι όροι και οι προϋποθέσεις της εργασίας που παρέχουν οι διανομείς προϊόντων εστίασης, έχουν όλα τα κριτήρια που την χαρακτηρίζουν εξαρτημένη εργασία.** Τα πρόσωπα αυτά θα πρέπει να ασφαρίζονται σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΑΝ 1846/51 του τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και σε καμία περίπτωση δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 55 του Ν.4509/17 περί τίτλου κτήσης..." Δηλαδή η δουλειά του διανομέα έχει όλα τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης εργασίας, δεν μπορεί να γίνεται με τίτλο κτήσης και όταν γίνεται με μπλοκάκι γίνεται για να μειώσει η πλατφόρμα το κόστος ασφάλισης και να απαλλαγεί από την ευθύνη των ενδεχόμενων εργατικών ατυχημάτων.

Στη συνέχεια και στην κατεύθυνση της απάντησης του ΕΦΚΑ, εκδόθηκε εγκύκλιος με την υπογραφή του τότε Υπουργού Εργασίας κ.Βρούτση, ΑΠ οικ.45628/414 - 4 Νοεμβρίου 2020, με την οποία αναφέρεται ότι «Σύμφωνα με το αρ. 2 του ν. 1846/1951 στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ) υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια οι παρέχοντες κατά κύριο ή συγκύριο επάγγελμα την προσωπική τους εργασία με σύμβαση εργασίας σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), στο Δημόσιο, στους ΟΤΑ, κλπ, με συνθήκες, οι οποίες, από άποψη τρόπου, χρόνου και τόπου απασχόλησης, είναι παρόμοιες με αυτές που συναντώνται στις περιπτώσεις εξαρτημένης εργασίας. Εάν ενόψει των συνθηκών κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης είναι πράγματι δυσχερής η διάκριση μεταξύ εξαρτημένης ή μη εργασίας, τυγχάνει εφαρμογής το από την παραπάνω διάταξη προβλεπόμενο **μαχητό τεκμήριο υπέρ της εξαρτημένης εργασίας** και της υπαγωγής του προσφέροντος την εργασία αυτή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρ. ΙΚΑ). Προς ανατροπή του τεκμηρίου αυτού πρέπει να αποδεικνύεται κάθε φορά, κατά τρόπο βέβαιο και σαφή, ότι η εργασία προσφέρεται υπό καθεστώς ελευθέρων ενεργειών του παρέχοντος αυτή, κατά τη σχετική πλήρως αιτιολογημένη κρίση της Διοίκησης και, τελικά, του Διοικητικού Δικαστηρίου (ΣτΕ 2265/1994, 1458/1991 κ.ά.). **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Πιο συγκεκριμένα, στο υπό εξέταση θέμα, λαμβάνοντας υπόψη και την απάντηση του Δικαστηρίου της ΕΕ, το είδος της σύμβασης εργασίας όσων απασχολούνται στη διανομή προϊόντων (εστίασης), προσιδιάζει στη φύση και τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης σχέσης εργασίας και πάντως δεν είναι συμβατή με την αμοιβή των εν λόγω εργαζόμενων με Παραστατικό Παρεχόμενων Υπηρεσιών (πρώην τίτλος κτήσης), το οποίο ενδείκνυται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, εντελώς ευκαιριακού και περιστασιακού χαρακτήρα.»**

Το άρθρο 69 του νόμου Χατζηδάκη (ν.4808/21) θεσπίζει τεκμήριο ότι οι συμβάσεις εργασίας των παρόχων υπηρεσιών στις πλατφόρμες δεν είναι εξαρτημένης

εργασίας. Δηλαδή, αντιστρέφει το τεκμήριο, προβλέποντας ότι οι διανομείς είναι ελεύθεροι επαγγελματίες και δεν καλύπτονται από το εργατικό δίκαιο για τα δικαιώματά τους. Στην πραγματικότητα, ο αντεργατικός αυτός νόμος και η συγκεκριμένη διάταξη, άνοιξε τον δρόμο της εργοδοτικής ασυδοσίας και των εκβιασμών με την απειλή της ανεργίας για την μετατροπή των συμβάσεων των εργαζομένων διανομέων σε σχέση αυτοαπασχόλησης, στερώντας τους από τα εργασιακά και ασφαλιστικά τους δικαιώματα και αφήνοντας τους ακάλυπτους σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος.

4.Με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση επιδιώκεται η αποσαφήνιση των εργασιακών σχέσεων των εργαζομένων διανομέων στις ψηφιακές πλατφόρμες και η κατοχύρωση τους ως εξαρτημένης εργασίας, καθώς και η ενίσχυση του πλαισίου προστασίας τους. Ειδικότερα:

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (ψηφιακές πλατφόρμες) στον τομέα της εστίασης και της διανομής έτοιμου φαγητού υποχρεούνται να απασχολούν αποκλειστικά εργαζόμενους διανομείς με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας και να εφαρμόζουν τις διατάξεις της εργατικής και κοινωνικο-ασφαλιστικής νομοθεσίας. Απαγορεύεται ρητά οποιοδήποτε άλλη συμβατική σχέση ή άλλος τρόπος συναλλαγής των διανομέων με τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ότι οι εργαζόμενοι διανομείς σε ψηφιακές πλατφόρμες υπάγονται στο καθεστώς των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Οι συνθήκες υπό τις οποίες παρέχουν την εργασία τους οι εργαζόμενοι αυτοί (διαρκής έκθεση στις καιρικές συνθήκες, στους ατμοσφαιρικούς ρύπους και στους εγγενείς οδικούς κινδύνους, ρυθμοί και όροι εργασίας που ευνοούν το διαρκές εργασιακό στρες, συνέπειες από την αντικειμενικά βλαπτική στάση του σώματος καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου τους), αφενός καθιστούν αυξημένες τις πιθανότητες εκδήλωσης επαγγελματικών νόσων -ή, σε κάθε περίπτωση, επιδείνωσης τυχόν υφιστάμενων νοσημάτων- αφετέρου εκθέτουν τους εργαζόμενους σε σοβαρούς κινδύνους ατυχημάτων (όπως επιβεβαιώνουν με τον πλέον δραματικό τρόπο οι σχετικές στατιστικές), σε κάθε περίπτωση δε, καθιστούν αδύνατη ή εξόχως δυσχερή την απασχόληση με το επάγγελμα, ήδη πολύ πριν την έλευση του γήρατος. Για τους λόγους αυτούς, η ένταξή τους μεταξύ των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών κρίνεται κοινωνικά επιβεβλημένη.

Με

την παράγραφο 3 προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης που απασχολούν διανομείς υποχρεούνται να τους παρέχουν πρόσβαση σε στεγασμένους χώρους αναμονής και σε χώρους υγιεινής, καθώς και να διαθέτουν προς χρήση από τους διανομείς ειδικά ερμάρια προσωρινής αποθήκευσης των ατομικών τους ειδών, που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Με αυτήν τη ρύθμιση επιδιώκεται η αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι ειδικά στον κλάδο του επισιτισμού μέσω επιχειρήσεων ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (πλατφορμών), καθώς συχνά είναι υποχρεωμένοι, στα κενά διαστήματα μεταξύ διανομών, να αναμένουν εκτεθειμένοι στις καιρικές συνθήκες, χωρίς τη δυνατότητα πρόσβασης σε χώρους υγιεινής και χωρίς τη δυνατότητα προσωρινής αποθήκευσης των ατομικών τους ειδών. Με την εν λόγω ρύθμιση προβλέπεται η υποχρέωση των επιχειρήσεων, που κάνουν χρήση υπηρεσιών διανομής, να καλύπτουν τις σχετικές αυτονόητες και στοιχειώδεις ανάγκες των εργαζομένων που τις παρέχουν.

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται ότι στις επιχειρήσεις που παραβιάζουν τα προβλεπόμενα από το παρόν άρθρο επιβάλλονται τα πρόστιμα του άρθρου 24 1 Α του ν 3396/11 ύψους έως 50.000 ευρώ, και σε περίπτωση κατ' επανάληψη παράβασης των ανωτέρω δύναται να επιβάλλεται προσωρινή ή και οριστική διακοπή λειτουργίας τους κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 Β του ν. 3996/2011. Αρμόδια όργανα για την εφαρμογή

της διάταξης της παραγράφου 3 είναι οι Επιθεωρητές Εργασίας του ΣΕΠΕ, οι οποίοι στις περιπτώσεις παράβασης της επιβάλλουν τις κυρώσεις των άρθρων 24 και 28 του ν. 3996/2011. Όσον αφορά τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 αρμόδια ελεγκτικά όργανα είναι τα ΠΕΚΑ/Περιφερειακά Ελεγκτικά Κέντρα Ασφάλισης.

Με την παράγραφο 5 προβλέπεται ότι από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται το άρθρο 69 του ν.4808/2021 (νόμος Χατζηδάκη) και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη.

Β. Προτεινόμενη διάταξη

Άρθρο...

1.Οι επιχειρήσεις ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (ψηφιακές πλατφόρμες) στον τομέα της εστίασης και της διανομής έτοιμου φαγητού και ποτού υποχρεούνται να απασχολούν αποκλειστικά εργαζόμενους διανομείς με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας και να εφαρμόζουν τις διατάξεις της εργατικής και κοινωνικο-ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθώς και τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας. Απαγορεύεται οποιαδήποτε άλλη συμβατική σχέση ή άλλος τρόπος συναλλαγής των διανομέων με τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις.

2. Οι εργαζόμενοι διανομείς σε ψηφιακές πλατφόρμες υπάγονται στο καθεστώς των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

3.Οι επιχειρήσεις ψηφιακών υπηρεσιών διαμεσολάβησης που απασχολούν διανομείς υποχρεούνται να τους παρέχουν πρόσβαση σε στεγασμένους χώρους αναμονής και σε χώρους υγιεινής, καθώς και να διαθέτουν προς χρήση από τους διανομείς ειδικά ερμάρια προσωρινής αποθήκευσης των ατομικών τους ειδών, που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

4.Στις επιχειρήσεις που παραβιάζουν τα προβλεπόμενα από το παρόν άρθρο επιβάλλονται τα πρόστιμα του άρθρου 24 1 Α του ν.3396/11 ύψους έως 50.000 ευρώ και σε περίπτωση κατ' επανάληψη παράβασης των ανωτέρω δύναται να επιβάλλεται προσωρινή ή και οριστική διακοπή λειτουργίας τους κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 Β του ν. 3996/2011. Αρμόδια όργανα για την εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3 είναι οι Επιθεωρητές Εργασίας του ΣΕΠΕ, οι οποίοι στις περιπτώσεις παράβασης της επιβάλλουν τις κυρώσεις των άρθρων 24 και 28 του ν. 3996/2011.

5.Απο τη δημοσίευση του παρόντος καταργείται το άρθρο 69 του ν.4808/2021 και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη.

Αθήνα, 24 Σεπτεμβρίου 2021

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Τσίπρας Αλέξης

Γεροβασίλη Όλγα

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Σκουρλέτης Πάνος

Αβραμάκης Λευτέρης

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αθανασίου Νάσος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αμανατίδης Γιάννης

Αναγνωστοπούλου Σία

Αποστόλου Βαγγέλης

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυγέρη Δώρα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Αχτσιόγλου Ευτυχία

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βαρεμένος Γιώργος

Βασιλικός Βασίλης

Βερναρδάκης Χριστόφορος

Βέττα Καλλιόπη

Βίτσας Δημήτρης

Βούτσης Νίκος

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Νατάσα

Γκιόλας Γιάννης

Δραγασάκης Ιωάννης

Δρίτσας Θεωρής

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Θραψανιώτης Μανώλης

Καλαματιανός Διονύσης-Χαράλαμπος

Κασιμάτη Νίνα

Κατρούγκαλος Γιώργος

Κάτσης Μάριος

Καφαντάρη Χαρά

Κόκκαλης Βασίλης

Κουρουμπλής Παναγιώτης

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χάρης

Μάρκου Κώστας

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μουζάλας Γιάννης

Μπαλάφας Γιάννης

Μπάρκας Κώστας

Μπουρνούς Γιάννης

Μωραΐτης Αθανάσιος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ξανθός Ανδρέας

Παπαδόπουλος Σάκης

Παπαηλιού Γιώργος

Παπανάτσιου Κατερίνα

Παππάς Νίκος

Πέρκα Πέτη

Πολάκης Παύλος

Πούλου Γιώτα

Ραγκούσης Γιάννης

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σαρακιώτης Γιάννης

Σκουρολιάκος Πάνος

Σκούφα Μπέττυ

Σπίρτζης Χρήστος

Συρμαλένιος Νίκος

Τελιγορίδου Ολυμπία

Τζάκρη Θεοδώρα

Τζανακόπουλος Δημήτρης

Τζούφη Μερóπη

Τόλκας Άγγελος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Τσίπρας Γιώργος

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νίκος

Φλαμπουράρης Αλέκος

Φωτίου Θεανώ

Χαρίτου Τάκης

Χαρίσης Αλέξης

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος

